3de. JAARGANG. CURACAO DEN 5en. FEBRUARI 1886. N° 110.

AMIGOE DI CURACAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50, voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI. N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao.* — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba.* — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire.* — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel, fl 0.50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

7	Feb.	*Harrison*	van Liverpool.
15	„	*Maracaibo*	„ Maracaibo.
17	„	*Philadelphia*	„ New-York.

CALENDARIO.
Februari.

7.	DOMINGO	V despues di tres Rey.
8.	LUNA.	S. Juan di Mata. c.
9.	MARTES.	Sta. Apolonia. v. i m.
10.	RAZON.	Sta. Escolastica.
11.	HUEBES.	S. Severino, abad.
12.	VIERNES.	Stoe. Martirnan di Japon.
13.	SABRA.	Sta. Catalina di Riccis. v.

STAND DER MAAN.
E. K. 11 Feb. 10 ure 10 m. P. M.

Opkomst der Zon:
10 Feb. 6 ure 10 min.
Ondergang der Zon:
10 Feb. 5 ure 50 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

7	Feb.	*Maracaibo*	naar Maracaibo
17	„	*Valencia*	„ New-York
19	„	*Maracaibo*	„ Maracaibo

BIJDRAGEN

tot de Geschiedenis van het R. K. Geloof in de Kolonie Curacao.

ARUBA (II).

Aan den waardigen Apostel Christoval de Quesada zijn wij ook de meesten der belangrijke bescheiden verschuldigd, die over de opkomst en den voortgang van het Christendom op Aruba een vrij helder licht verspreiden. In die twaalf dagen, welke hij onder de geloovige Indianen doorbracht, heeft hij zijn uiterste best gedaan om alles wat belangrijk was en de gemeente betrof te weten te komen en zoo nauwkeurig mogelijk daarvan aanteekening te doen. Hij heeft een soort van Kerkelijk of Pastoreel register aangelegd, waarin de doop- en huwelijks-akten, de geboorte-akten en de akten van overlijden staan aangeteekend; verder voegde hij daaraan toe de officiëele stukken, welke handelen over de stichting en in wijding van de Kapel van O. L. V, van den Rozenkrans, de voorschriften tot regeling der godsdienstoefeningen, welke de geloovigen bij afwezigheid van priesters te verrichten hadden, en eene korte opgave van hetgeen genoemde kapel aan sieraden en benoodigdheden tot den heiligen dienst bezat. Aan het hoofd van dat kerkelijk of pastoreel boek is door denzelfden Pater Christoval de Quesada eene naamlijst geplaatst, waarop de namen voorkomen zoowel van seculiere als reguliere priesters van verschillende orden, die vóór hem Aruba bezocht en onder de Christenen de heilige bediening uitgeoefend hadden. Bij de meesten van de op de naamlijst vermelde priesters ontbreekt niet de opgave van het jaar, waarin zij op Aruba werkzaam zijn geweest; bij den laatsten alleen, den opsteller van die naamlijst, is èn het jaartal èn het tijdbestek opgegeven, gedurende hetwelk hij onder de christenen van dat eiland verbleef. Ziehier de copie van die naamlijst:

Estas Santas Iglesias han sido servidas transeuntamente por

Deze heilige kerken zijn in 't voorbijgaan bediend geworden door

1 „El R. P. Fr. Pablo de Algomedi, Religioso Capuchino año de 1750."
2 „El R. P. Fr. Manuel de la Trinidad por el año de 26."
3 „El R. P. Fr. Thomas detrece Augustino."
4 „El R. P. Fr. Pedro Rodriguez de Guevara año de 64, Franciscano,"
5 „El R. P. D. Pedro Masias año de 72."
6 „El R. P. D. Josef Joachin de Borra Jesuita año de 76."
7 „El Dr. Chirinos.
8 „El Br. de Antonio Rodriguez Fiallo.
9 „El R. P. Fr. Nicolas Cangas Franciscano año 78."
10 „El R. P. Fr. Cristoval de Quesada Mercenario año 75."
11 „El R. P. Fr. Nicolas Mendez Mercenario año 75."
12 „El R. P. Fr. Manuel de la Torre Mercenario año de 76."
13 „El R. P. Fr. Josef Hernandez año de 76."
14 „El R. P. Fr. Christoval de Quesada desde el 17 de Julio de 78."
hasta el 29 del mismo mes, y año.

Het lijdt geen twijfel. dat de priesters, op deze naamlijst aangegeven, slechts den arbeid hebben voortgezet van hunne voorgangers. wier namen ten jare 1773, toen de Eerw. Pater Christoval de Quesada bovenstaande naamlijst opmaakte. reeds het geheugen der Christenen ontgaan, en ook niet op voorhanden zijnde doop- of huwelijksakten bewaard gebleven waren.

Tot staving hiervan diene de volgende doopakte, door den Eerw. Pater Christoval in zijn pastoreel boek opgenomen:

„Maria Magdalena del norte [nació] el año 1712 "el R. P. Fr. Manuel de la Trinidad declara vió su fé de bautismo sin expressar otra cosa."—

Maria Magdalena van den Noord is geboren in het jaar 1712 de Eerw. Pater Fr. Manuel de la Trinidad verklaart hare doop-akte gezien te hebben zonder iets anders uit te drukken.

Deze Pater Manuel de la Trinidad, die in 1726 de gemeente van Aruba bezocht, is de oudste van alle Missionarissen, die de naamlijst opgeeft, en hij verklaart de doopakte te hebben gezien van Maria Magdalena van den Noord, die in 1712 was geboren, derhalve moet vóór hem reeds een ander missionaris haar het H. Doopsel toegediend hebben. Daar zijn in hetzelfde tijdvak, dat de naamlijst omvat, n. l. van 1726 tot 1778 en zeer waarschijnlijk ook wel vóór dat tijdvak missionarissen op Aruba geweest, die de doop- en huwelijksakten alleen hebben onderteekend met den algemeenen naam van Priester, zonder hun familie-naam daaraan te voegen. Zoo vindt men in in het door Pater Christoval aangelegde boek doopcedels als het volgende:

„Ana Christina hija de Miguel Alvarez y Luisa Guadelupe nació el dia 30 de Noviembre de 1746, Fué bautizada por un Sacerdote Secular que no firmó. Sus Padrinos Juan Felipe y Dominga Petrona."—

Anna Christina, dochter van Michael Alvarez en Luisa Guadeloupe is geboren op den dertigsten November 1746. Zij is gedoopt door een seculieren priester, die niet onderteekend heeft.

Uit deze gegevens blijkt, dat vóór het jaar 1726, en evenzoo daarna, verscheidene Missionarissen Aruba bezocht hebben, wier namen onbekend zijn, en van wie men ook niet weet, in welk jaar en hoe lang zij daar hebben vertoefd. De overtuiging des volks echter staat vast. dat ook die Missionarissen, die het eerst de Blijde Boodschap op Aruba verkondigd en het christelijk geloof op dit eiland voortgeplant hebben, evenals hunne opvolgers, Spaansche geestelijken waren, die van tijd tot tijd, hetzij opzettelijk, hetzij toevalligerwijze, Aruba aandeden en gedachtig aan het woord van Christus: *Gaat en onderwijst alle volken, hen doopende in den naam des Vaders etc."* onder de Indianen de Apostolische bediening kwamen verrichten.

ENCICLICA

DI S. S. NOS SANTO PADRE

LEON XIII,

riba Organizacion cristiana di Estado.

Espacio limitar di nos courant no ta permiti nos publica un traducción íntegra di e obra intercsante-aí, manera nos tabata desea di haci. Ma afin di haci palabra elocuentenan di nos Santo Padre mas i mas conocir pa toer hende, nos a haci un resúmen corticoe na papiamentoe di Encíclica, *Inmortale Dei miserentis*, koe ta trata riba organizacion cristiana di estado, i nos ta ofrecé awé na nos Lezadornan coe suplica di lezé coe atencion.

Nos Santo Padre ta coeminza munstrando influencia saludable koe Iglesia a egerce semper riba sociedad, ma E ta recorda na mees tempoe e acusacion, koe foí tempoe bieuw tabata hacir contra Iglesia, esta: koe é ta inconciliable coe principionan di goebiernoe civil. E acusacion-aí tabata refutar caba, di manera mas briljante, pa San Agustín den su obra titular *Ciudad di Dios;* ma apesar di esaí, enemigoenan di Iglesia ta repeti e mees acusacion semper, principalmente awor den nos tempoe koe e cos koe nan ta jama *derecho moderno* ta reina. Pa e motiboe aí ta di grandi interes pa haci un comparacion den principio político modernonan i doctrina di cristianismo, pasobra e berdad, koe lo sali foí di e comparacion, lo kita toer duda i, segun Su Santidad ta confia, e berdad-aí lo haci cada hende mira claramente cual principio e mester toema pa guia di su accionnan.

Ta fácil pa hende comprende di ki manera sociedad civil lo mester ta organizar, si goebiernoe ta penetrar di principionan cristian. Den un sociedad asina ta necesario, na promer i principal lugar, un cabez, un autoridad, koe noobstante no ta marar na ningun forma determinar di goebiernoe; un goebiernoe por toema legitimamente un ú otro forma, basta koe e forma ta conforme na interes público i bienestar general. Ma den cualké forma di goebiernoe hefenan ta obligar di tin nan bista riba Dios, supremo Director i Gobernador di mundo, i toema E den nan goebiernoe pa nan egemplo i nan ley.

Goebiernoe meste ta hustoe, no despótico, ma *paternal;* su objeto meste ta: *prosperidad i felicidad* di su súbditonan; pasobra autoridad ta autoridad solamente pa é percura pa bienestar di nacion. Autoridad di Estado no meste sirbi nunca ante interes di *un ó algun hende*, pasobra é ta instituir pa percurá pa bienestar di *toer hende.* Di e manera-aí poder publico lo haja cerca su subditonan un respeto voluntario i hustoe; pasobra asina e subditonan convence nan koe autoridaduan a ricibi nan poder foí Dios, nan lo comprende també, koe un subdito tin obligacion koe é meste jena, koe é meste obedecé na mandamientoenan di goebiernoe i koe é debe respeto i fidelidad na goebiernoe, meescos, koe un jioe na su tata. Asina anto, nengamentoe di obediencia na goebiernoe i lamantamentoe contra autoridad coe judanza di pueblo, ta un falta di *lesa-magestad* no solamente contra hende, ma també contra Dios.

Asina un forma ó organizacion di Estado no tin nada koe por rebaha dignidad di magistradonan; i bien aleuw di disminui nan derecho é ta doena nan mas forza i un atribucion mas elevar. Sí, si hende considera e forma-aí di estado coe cuidao, nan ta haja den dié un perfeccion, koe toer otro forma di estado ta falta, i nan lo mira també koe aifó lo meste sali masjar hopi i saludable fruta, si cada hende cor-

responde na su obheto i comprende obligacion di su oficio.

Coe e forma-ai di estado, lo ké ta toca na Dios i lo ké ta toca na hende ta partir di un manera hustoe; derecho di ciudadanonan ta garantizar i defender pa leynan divino, natural i humano; obligacionnan di cada persona ta moestrar coe sabiduria i cumplimentoe di e obligacionnan-aí ta sigurar di manera mas satisfactorio. Familia ta ricibi firmeza necesario foi santidad di un *único é inseparable* union di matrimonio; cuidao i obligacionnan di esposonan ta regla nan na un husticia jeen di sabiduria; muher ta conserva su dignidad; autoridad di homber ta formé na egemplo di autoridad di Dios; poder di tata ta haja su limitenan den dignidad di muher i di jioe, i ultimamente, organizacion cristiana di Estado ta percura, mihor koe ningun otro, pa proteccion, bienestar i educacion di jioenan. Den un goebiernoe organizar riba principionan cristian, tendencia di leynan ta: pa bienestar general riba terreno político i civil, i nan lo ta establecer, no segun *voluntad enganjoso i huicio di masa di pueblo*, ma segun *berdad i derecho;* autoridad di magistradonan ta haja un atribucion mas koe humano i e magistradonan ta worde tener den cierto límite afin koe nan no separa nan foi husticia i coe nan no pasa midir di nan poder; obediencia di ciudadano ta haja balor moral, pasobra é no ta proveni di servidumbre *di un hende contra otro hende*, ma e obediencia lo ta un sumision na Dios, koe ta egerce Su imperio riba mundoe pa medio di hende.

Asina mees també lo reina amor recíproco, benevolencia i liberalidad den cumplimentoe di debernan di ciudadano; ningun hende, koe ta á la vez ciudadano i cristian, ta corre peligro di hajé meimei di dos candela pa causa di un lucha den mandamentoenan di Iglesia i di Estado. Sociedad civil en general lo disfruta di e donnan, koe cual religion cristiana ta enrikece di mees i na abundancia bida temporal di hende, di tal manera koe nos lo mira realizar berdad profunda di e palabranan-aki: “suerte di Estado ta depende di religion; den nan dos ta existi un liga estrecho i un comunicacion íntima.

Mientras tanto, un *soberania di pueblo*, koe ta worde moestrar na pueblo como cos mas natural, sin haci ningun caso di Dios, i koe major parti ta contribui na exita toer sorto di pasion, no ta basar riba ningun fundamento sólido, i é no por tin ningun forza suficiente pa mantene seguridad, trankilidad i orden publico.

Coe e sorto di doctrinanan-aí cos a jega asina aleuw, koe hopi hende ta toema como principio di derecho di Estado: *facultad pa haci revolucion.* Ta reina un sintimentoe, un opinion koe magistradonan no ta nada mas koe hende eligir pa egecuta voluntad di pueblo! ma e opinion-aí tin necesariamente pa resultado koe toer cos ta bira mees mudable koe capricho di pueblo, i koe hende ta biba semper den constante temor pa revolucion.

Si palabra i preceptonan di nos S. P. sea bon comprender, nan no ta censura, ningun di diferente formanan di goebiernoe riba dié mees, pasobra ningun forma di goebiernoe tin riba é mees algo di contradiccion coe doctrina catolica; koe un administracion inteligente i hustoe. toer forma di goebiernoe por contribui na florecimiento di Estado. Ainda mas, Papa no ta mira ningun dificultad koe pueblo toema mas ó menos parti den direccion di Estado. Mesclamentoe di pueblo den goebiernoe na tempoe determinar i den cierto circunstancia ta un cos koe no solamente por ta útil, ma hasta esaí por pertenece na debernan di toer ciudadano. Por consigiente, no ta existi ningun fundamento hustoe pa un hende acusa Iglesia, koe é tin masjar poco dulzura i indulgencia (tolerancia) ó koe e ta enemigoe di un *berdadera libertad.*

Si goebiernoe goberna su subditonan coe sabiduria, e libertad legítima i deseable ta ofrece medio na abundancia pa promove bienestar di un pueblo i é ta protege su Estado contra tiranía. E libertad-aí, *hustoe i dignoe di hende,* Iglesia ta hustifiké mees cos ó mas koe cualké otro hende, i nunca Iglesia a descuida di haci toer esfuerso pa e libertad-aí sea doenar henteramente na pueblo. En berdad, historia di tempoe, pasar ta proba nos, koe Iglesia catolica a busca semper toer lo ké por contribui den un sociedad civil pa utilidad general, i esaí à sosode coe bon resultado: pa pone límite na capricho di magistradonan, koe no tabata ocupa nan di interes di pueblo; pa evita goebiernoe di mesclé di un manera incompetente den asuntoe di comunidad ó di familia; pa mantene dignidad, libertad personal i igualdad di ciudadanonan. Na mees tempoe koe di un banda Iglesia ta rechaza e libertad desmesurada, koe ta conduci tantoe hende en particular como pueblo en general na licencia desenfrenar ó esclabitud; di otro banda é ta haci homenage na progreso koe tempoe ta trece coe n'é, suponiendo na promer lugar koe esai ta contribui berdaderamente na bienestar di e bida aki, — koe ta manera un caminda na oenda nos meste pasa pa jega na e otro bida, koe ta eternoe.

Pa toer lo ké ta papiar caba mas adilanti, hende meste toema como calumnia frívola i desvergonzar, ora enemigoenan di Iglesia bisa koe é ta mira toer progreso mas nobo di Estadonan i toer invencionnan di ultimo tempoe coe mal bista, i koe é ta rechaza toer e cosnan-aí como inutil. Ta sigur koe Iglesia ta rechaza e teoría loconan, é ta condena e tendencia di revolucionario impionan i en particular e principionan. koe ta separa espiritu di hende henteramente foi Dios; ma mientras cada berdad necesariamente tin su origen foi Dios, Iglesia ta reconoce como un vestigio di Dios su sintí cada berdad, koe hende descubri coe escudriñamentoe.

I como hende no ta haja den naturaleza ningun berdad, koe ta na contradiccion coe fé den revelacion dibina, ma mas bien hopi berdad koe ta proba e fé; i como descubrimentoe di cada berdad por estimula nos, mees na reconoce i honra Dios, Iglesia ta coeminda coe gustoe i coe contentamentoe cada ensanchamentoe de terreno di ciencia i lo é protege ciencia naturalnan coe mees celo koe cualké otro.

Iglesia no tin nada contra, koe espíritu di hende descubri algo nobo den e estudionan-aí; é no ta priba ningun hende di busca di descubri ainda mas pa ajuda i facilita su bida; al contrario, como Iglesia ta odia inercia i ociosidad, é ta desea di coerazon, koe espíritu di hende bai ainda mas adilanti den su actibidad i desarrollo; é ta estimula hende na toer ramo di arte i di trabao; i mientras é ta fiha su tendencia coe forza riba bien moralnan i riba felicidad di alma, é ta busca di evita koe hende larga su saber i su trabao separé foi Dios.

Pa inteligente koe e preceptonan-ai ta, nan ta haja sinembargo awendia poco apreciacion, pasobra no solamente Estadonan ta nenga di bolbe na e ideal, koe preceptonan di Cristianismo ta ofrece. ma ta parce, koe nan kier alehanan foi dié ainda mas diariamente.

„Como berdad semper, una vez koe é ta papiar, ta habri su camina é mees i penetra poco-poco den espiritu di hende, Nos,— pa conviccion di Nos trabao grandi i santoe, esta: Nos mision apostolica koe cual Nos ta encargar pa toer pueblo,— Nos a papia berdad, liber i abiertamente, manera ta Nos deber: no pasobra Nos kier a pone un banda circunstancianan di tempoe i rechaza progreso bon i útil di Nos tempoe, ma pasobra Nos ta desea di mira fundamento di organizacion di Estado establecer i librar di toer strobamentoe den su desarrollo. Aki cerca, libertad legitima di pueblonan *meste* keda conserbar, pasobra mihor mama i protectora di hende su libertad ta berdad: „BERDAD LO HACI BOSO LIBER.”

„Ta na fabor di bienestar general si, cada hende toema parti *coe huicio* den acontecimientonan di nan comunidad i koe ademas nan busca na promer lugar di educa hubentud den religion i moral Cristian; pasobra aifó ta depende principalmente bienestar di comunidad separarnan. Generalmente ta útil i recomendable també, koe catolicanan en particular estende mas nan actibidad i dedica nan també na direccion di Estado.”

“Nos a bisa koe esai ta *generalmente* útil i recomendable, pasobra Nos preceptonan ta bal pa toer nacion. Por presenta algun caso den cual razon realmente fundar haci hende comprende inutilidad di toema parti den direccion di Estado i di ocupa puesto politico. Ma en general, si un hende abstené completamente di politica, ta mees inrazonable si é larga di contribui na algun trabao di utilidad general, i esai ta ainda mas maloe cerca catolicanan, pasobra preceptonan di nan religion mees ta recomenda nan di comporta nan den e acontecimientonan-ai segun nan conciencia i nan fé. Si catolicanan abstene nan completamente di politica, anto e otronan, koe nan opinion ta haci hende teme toer cos di mas maloe, lo apoderá nan fácilmente di frena di goebierno.”

“Esaí lo proporcioná indudablemente masjar hopi perhuicio na Cristianismo; pasobra e ora-aí esnan, jenar di odio contra Iglesia, lo tin toer poder, mientras esnan di bon intencion lo ta sin ningun poder. Ta masjar klaar anto, koe catolicanan tin un razon urgente pa mezcla nan den acontecimiento politiconan. Nan no ta hacié — pasobra nan no por hacié p'esai tampoco — pa hustifica e máxima reprobadonan, koe tin actualmente den hopi organizacion di Estado, ma católicanan meste toema parti den politica solamente pa haci hustamento e mees maximanan sirbi asina tantoe posibel pa real i berdadero bienestar di toer hende, i na mees tempoe pa haci preceptonan i moral di Cristianismo penetra den toer benanan di Estado, como jugo mas saludabel di bida.”

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-Besluiten.

Curaçao, den 4n Februari 1886.

1°. De 1e. Luitenant der Infanterie *J. van der Linde Schotborgh*, eervol ontheven van het beheer van het magazijn van levensmiddelen van het Garnizoen alhier;

2°. De 2e luitenant der Infanterie *G. A. Ferguson* met voormeld beheer belast.

Benoemd bij de brigade maréchaussées alhier;

a. tot Brigadier, de maréchaussée der 1e klasse *A. Frerichs ;*

b. tot maréchaussées der 1e klasse, de maréchausées der 2e klasse *W. Pietersen* en *J. G. Wagenaar;*

c. tot maréchaussée der 2e klasse de persoon van *J. Groeneveldt.*

De Gouvernements-Secretaris,
HELLMUND.

Morgen geschiedt de overbrenging van letterkasten, pers en verderen inboedel van de drukkerij der Heeren *A. Bethencourt en Zn.* naar het gebouw, dat in de Breede-straat nieuw is ingericht voor den boekhandel en de drukkerij der genoemde firma. Uit dien hoofde verscheen reeds heden middag de „Amigoe di Curaçao.”

— Aanstaande week verwachten wij een schrijven van onzen Correspondent uit Aruba betreffende de logenstraffing, die zijne Correspondentie over de Kerst-en Nieuwjaarsschandalen op Aruba, van half-officiëele zijde getroffen heeft.

— De KAMER VAN KOOPHANDEL en NIJVERHEID op Curaçao vestigt de algemeene aandacht der heeren Planters in deze Kolonie op de groote waarde der *kasjoe-gom* als handelsartikel. Dit product wordt „uitstekend geschikt geacht om de Arabische gom. die meer en meer in duurte toeneemt, te vervangen.” Het is daarom in het belang van de landbouwers, zooveel mogelijk *kasjoeboomen* aan te kweeken. Een geregelde cultuur van genoemde boomen zou aldus voor menigeen eene bron van inkomsten kunnen worden.

— In de avondzitting der TWEEDE KAMER van 23 Dec. ll. werd het debat over de Koloniale Begrooting voortgezet. Bij de afdeeling — Curaçao drong de heer *Van Kerkwijk* aan op voorziening van het muntwezen van Curaçao, terwijl de heer *Schaepman* den minister aanbeval verhooging van traktement van den Gouverneur van die Kolonie.—De *Minister* beloofde het laatstgenoemde in het volgende jaar te zullen overwegen en hoopte, dat alsdan de heer Schaepman met zijne welsprekendheid de Leden der Tweede Kamer tot aanneming van die verhooging mocht kunnen bewegen; omtrent het muntwezen zal de Minister de definitieve voorstellen van het Koloniaal Bestuur inwachten.

— De pakket-schoener *Gouverneur van den Brandhof* vertrekt den 8sten dezer— via Aruba— naar St. Eustatius, San Martin en Saba.

(Correspondentie.)

Bonaire, 29 Jan. 1886.

Het is thans reeds acht dagen dat de Bonairianen zich verheugen mogen over de aanwezigheid van hun Doorluchtigen Kerkvorst, Mgr. *H. J. A. van Ewijk* in hun midden; verleden Vrijdag immers, des namiddags omstreeks 2 uur, kondigde ons uit het verre Zuid-oesten de vlag van de schoener *Essex* de heugelijke komst aan van Monseigneur. zeer velen Katholieken, met hun waardigen eerder, den Z. E. Pastoor *J. te Welschen* aan het hoofd, mochten nog vóór 3 uren het hartelijk welkom toeroepen aan Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid en aan den Zeer Eerw. Pater Vicarius C. Reijnen, die Mgr. op zijn Vormreis vergezelde. De volgende dag werd besteed aan de laatste voorbereiding der Vormelingen van de *Plaaye*, waarbij ook de inmiddels uit Rincon overgekomen Z. E. Pater V. Ebben behulpzaam was. Zondag jl. diende Mgr. 's morgens ten 9 ure na de H. Mis het H. Vormsel toe: met de meeste godsvrucht naderden 120 personen tot het ontvangen van dat Heilig Sacrament: op den namiddag van dien dag was de kerk en het ruime kerkplein wederom met geloovigen gevuld, die thans den zegen van het Allerheiligste kwamen ontvangen, nadat zij vooraf een indrukwekkende predicatie uit den mond van hunnen Bisschop hadden aangehoord. Na aldus voor de geestelijke belangen der Levenden te hebben gezorgd, werden ook door Mgr. de dierbare Overledenen niet vergeten. 's Maandags ten 7 uren droeg Z. D Hoogwaardigheid zelve de H. Mis op voor de zielerust van die Katholieke afgestorven, die na de laatste Vormreis van Mgr. in den Heer ontslapen waren.

Niet minder plechtig dan te *Kralendijk* geschiedde reeds den volgenden dag (Dinsdag) te Rincon de toediening van het H. Vormsel. 's Avonds te voren werden Monseigneur en Pater Vicarius, omstreeks 6 uren in de nabijheid van *Onima* gekomen, door eenige ruiters afgehaald, en een klein halfuur daarna mochten talrijke parochianen van Rincon den Doorluchtigen Prelaat eerbiedig en hartelijk begroeten en zijn vaderlijken zegen ontvangen.

Reeds vroeg in den morgen waren daags daarna de bewoners van Rincon en omstreken in feestdosch tempelwaarts gestroomd. Te half zes uren werd de gezongen H. Mis opgedragen door den Z. Eerw. Pater Vicarius der Predikheeren; onder dien heiligen dienst naderden de 49 personen tot de Tafel des Heeren die om 8 uren uit handen van Monseigneur het H. Sacrament des Vormsels ontvingen. Des namiddags waren nogmaals de katholieken in het Huis Gods vereenigd, waar zij toen een heilzame vermaning en opwekking aanhoorden, en na het ontvangen van den zegen met het H. Sacrament blijde naar hun woonplaats terugkeerden. Ook hier in de gemeente van Rincon werd, den volgenden dag, een zielemis voor de afgestorven katholieken door Monseigneur opgedragen. Zoodan heeft de komst van onzen Doorluchtigen Bisschop wederom gestrekt tot veelvuldigen zegen der beide parochiën van ons Eiland; en daar wij den oogsttijd vol vertrouwen te gemoet zien, kunnen wij van onzen kant niets anders dan zeer gelukkig zijn en dankbaar jegens den goeden God, Wiens geestelijken en tijdelijken zegen de Redactie van den “Amigoe di Curaçao” ons niet te vergeefs bij den aanvang van dit jaar heeft toegebeden. Wellicht zullen Monseigneur en de Z. E. Pater Vicarius alsmede de Z. E. Pater V. Ebben nog heden middag de reis naar Curaçao aanvaarden. De Hemel geve Hun een voorspoedige reis!

NEDERLAND.

Een belangrijke uitvinding voor scheepvaart en wetenschap is ons thans bekend geworden, zegt de *Verzekeringsbode.* Ofschoon de magneet als kompasnaald eeuwenlang aan de zeevaart onschatbare diensten heeft bewezen. blijkt toch meer en meer, dat de geheimzinnige kracht, die de naald in de richting van het Noorden trekt, niet meer genoegzaam aan de behoefte voldoet, vooral nu de aanbouw van ijzeren schepen zoo belangrijk toeneemt. Reeds jaren achtereen zijn dan ook door deskundigen pogingen aangewend om een toestel te vervaardigen, dat, door een natuurkracht in beweging gebracht, of den magneet als kompasnaald geheel vervangen of, wel de gewone kompassen te allen tijde

verifieeren zou kunnen. Eindelijk is het aan den heer *M. G. Van den Bos*, te Leiden, met krachtdadige medewerking en steun van den heer *B. Janse Jzn.*, te 's Gravenhage, mogen gelukken, bedoeld probleem waaraan zij jaren zijn werkzaam geweest, op te lossen, door een werktuig uit te denken, dat, onafhankelijk van den invloed van magnetische en aanverwante krachten der aarde en van het scheepsijzer bij inwerking stelling den stand der aardas zoekt en aanneemt en dus te allen tijde de gelegenheid geeft, de kompassen te verifieeren.

De uitvinders hebben ons in de gelegenheid gesteld, een proefneming met dit werktuig, die als volkomen goed geslaagd kan worden beschouwd, bij te wonen. In verschillende Landen is reeds voor deze uitvinding octrooi verkregen, o. a. ook in Duitschland, waar men niet gemakkelijk daartoe overgaat, naardien aldaar eerst door proeven voor het Patentamt moet aangetoond worden, dat de uitvinding alleszins aan de opgegeven vereischten voldoet.

Wij stellen ons voor, later terug te komen op deze vinding, die van veel gewicht voor de scheepvaart kan worden.

Voor ditmaal voegen wij hier alleen nog bij, dat de voorloopige proeven aan boord eveneens voldoende zijn geslaagd. Men is dan ook aangevangen om een instrument te vervaardigen, dat geheel voor de practijk der zeevaart zal zijn ingericht.

BUITENLAND.

ROME.— Als aanvulling en ophelderiug van wat wij onzen Lezers onlangs volgens de Telegrafische berichten hebben medegedeeld nopens de betuigingen van dankbaarheid, welke aan Z. H. den Paus als Bemiddelaar in de Carolinen-quaestie zijn ten deel gevallen, vermelden wij nog het volgende.

Den 23sten Dec. jl., kort vóór den middag ontving de H. Vader in particuliere audientie den heer *Von Schlözer* en aanvaardde van dezen persoonlijk de dankbetuiging van den Duitschen Keizer, welke de gezant reeds vroeger door tusschenkomst van den Kardinaal-staatssecretaris had laten aanbieden.

Zijn souverein, verklaarde de heer Von Schlözer, *betuigde aan Z. H. dank voor de welwillende bereidvaardigheid en de onpartijdigheid, waarmede Z. H. de bemiddeling had volbracht.* Hij voegde hieraan toe, dat de H. Vader daardoor *tusschen Duitschland en Spanje de vriendschappelijke betrekkingen, die ten gevolge van een misverstand een tijdlang bedreigd waren, weder hersteld en versterkt heeft.*— Ten slotte zeide de heer Von Schlözer, eveneens uit naam van zijn verheven Souverein: *Zijne Majesteit hield er zich van overtuigd dat de H. Vader over het gelukkige resultaat van zijn arbeid des vredes dezelfde voldoening zou smaken als de souvereinen van beide volken.*

Bij deze officiëele dankbetuiging van den Duitschen Keizer is klaarblijkelijk met de grootste zorgvuldigheid elke toespeling vermeden op het feit, dat tusschen den H. Stoel en het Koninkrijk Pruisen, waarvan dezelfde Duitsche Keizer souverein is, reeds sedert veel jaren een zeer ernstig geschil bestaat. De heer Von Schlözer, die tot het beslechten van de zaak der Carolinen-eilanden tijdelijk tot gevolmachtigd vertegenwoordiger van het Duitsche Rijk benoemd was, heeft thans zijn werkzaamheden als zoodanig ten einde gebracht en treedt weder in zijn vroegere rol terug van Pruisisch gezant, wien hoofdzakelijk ten taak is gesteld mede te werken tot herstel van den Kerkelijken vrede in het land, dat door hem vertegenwoordigd wordt. Hoe groot ook het verlangen van den H. Vader moge zijn, om dit vredeswerk eindelijk tot stand te brengen, wil men toch te Berlijn nog maar niet besluiten, dien vrede mogelijk te maken. De pogingen van den heer Von Schlözer, om met kardinalen en andere hooggeplaatste personen van het pauselijk Hof op goeden voet te blijven, verdienen, wel is waar, waardeering (zoo bevond hij zich o. a. vóór enkele dagen bij het feest van het vijftigjarig priester-jubilæum van kardinaal Bartolini onder degenen die zoowel bij de kerkelijke plechtigheden als bij de daarop volgende felicitatie tegenwoordig waren), maar beleefdheidsvormen alleen baten zeer weinig, zoolang men niet wil toestaan wat de Paus als noodzakelijke levensvoorwaarde moet verlangen voor de katholieke Kerk in Pruisen. Indien dit eenmaal geschieden mag, zal de voldoening van Leo XIII daarover gewis een nog grootere zijn dan over het gelukkige resultaat zijner bemiddeling tusschen Duitschland en Spanje.

De toestand van het Pausschap,

In Zijne toespraak tot het H. Collegie van Kardinalen, daags vóór Kerstmis, wees Zijne Heiligheid met voldoening op de bewonderenswaardige EENHEID, welke in deze zwaar beproefde tijden, die de Kerk van Christus beleefd, over de geheele wereld onder de Katholieken valt op te merken. De volgende woorden teekenen met evenveel juistheid als kracht den toestand waarin tegenwoordig het Pausschap zich bevindt.

„Ook geeft het stof tot rechtmatige vreugde, zegt Z. H., te zien dat het Koninkrijk van Jezus Christus op aarde toeneemt en doordringt tot in de verste landen, en dat gemakkelijker en sneller wegen geopend zijn voor de verspreiding van het geloof in zeer uitgestrekte Rijken. Aldus treedt de onuitputtelijke vruchtbaarheid aan het licht, door de Goddelijke almacht aan de Kerk, tot groot nut van de wereld, geschonken. Niets eindelijk bemoedigt Ons zóózeer als, gelijk nog vóór zeer korten tijd geschiedde, de verheven majesteit van het Roomsche Pausschap te zien omringd van ontzag, eerbied en liefde, want naar dit edel doel streven al Onze pogingen: dááraan is geheel Ons leven gewijd.

„Die redenen tot vreugde zijn echter maar al te zeer vermengd met stof voor niet geringe bitterheden. De eerste en ernstigste is de toestand, waarin Wij, wegens de verdorvenheid der tijden, gedwongen zijn te leven — een toestand Christus' Stedehouder onwaardig, in strijd met zijn waardigheid en zijn goddelijke zending op aarde. Die toestand wordt voortdurend ernstiger, want de revolutie houdt nimmer op en geeft zich zelfs moeite om te Rome haar veroveringen, tot nadeel van de Kerk en van het Pausschap, uit te breiden en te bevestigen. De wetten, die men gereed maakt, dreigen met nieuwe hoon. Zoo randt bijv. de *wet op de echtscheiding* de twee essentiëele hoedanigheden aan, welke de goddelijke Wetgever in het H. Sacrament heeft willen leggen, ten voordeele ook van het huisgezin en van de burgerlijke maatschappij.

„Door haar andere *wet op den kerkelijken eigendom* strekt de revolutie haar hand uit tot zelfs naar het laatste overschot der kerkelijke goederen, en de Kerk beroovende van onschendbare en om zoo velerlei gronden heilige goederen, beoogt zij de werking ervan meer en meer te beperken, met andere woorden: ze te houden in een staat van afhankelijkheid. Men kent eindelijk de *gewelddadigheden*, waardoor men in de laatste tijden begonnen is de hand te leggen op de kerkelijke instellingen, haar het godsdienstig karakter willende ontnemen, dat de godsvrucht der weldoeners er had ingedrukt; onder ijdele voorwendsels en tot groote beleediging van het heilig gezag, onderwerpt men ze aan de civiele macht.

„Doch al bestond uit dit alles ook niets; al zouden zij, die te Rome de macht onrechtmatig in handen hebben, den grootsten eerbied voor de Kerk en voor haar opperhoofd betoonen, dan nog zou de tegenwoordige toestand van den Paus van Rome daardoor niet waardiger of minstens dragelijk worden. Zoo lang het een duidelijk en openbaar feit zal zijn, dat Wij te Rome geen meester zijn van Onze macht, maar overgegeven aan de genade van een ander; zoo lang Onze veiligheid zullen afhangen van dengene die feitelijk te Rome beveelt, en van wetten, steeds veranderlijk naar gelang van de allerwisselvalligste politieke omstandigheden der meerderheden —zoo lang zal de toestand van den Paus ondragelijk blijven. Welke list men ook te baat neme, om er verzachting in te brengen steeds zal hij blijven — daar hij het is ten gevolge van een intrinsiek en radicaal gebrek — onvereenigbaar met de vrijheid en de onafhankelijkheid, toekomende aan het hoofd der Kerk.

„Met steeds toenemende kracht voelen Wij dan ook den plicht, die op Ons rust, om zoowel tegenover de verraderlijke kunstgrepen als tegenover het geweld alle heilige rechten van den Apostolischen Stoel en elk afzonderlijk ongeschonden te handhaven. En dien plicht willen Wij, met Godes hulp, vervullen tot het einde toe."

PARIJS.— De volledige uitslag der verkiezingen van het afgeloopen jaar is bekend. De *radicale* candidaten zijn gekozen met 154,000 à 172.000 stemmen; de *opportunisten* verkregen tusschen 93,000 en 104,000, en de *conservatieven* niet veel minder dan 83,000 stemmen.

— 22 Jan. Het votum voor urgentverklaring van *Rocheforts* voorstel om ook aan de Arabieren, die te Marseilles gevangen zitten, amnestie te verleenen bekwam niet meer dan 3 stemmen meerderheid.—De amnestie-commissie deelt 26 Jan. mede, dat *twee* harer leden voor algeheele amnestie, *drie* voor een gedeeltelijke en *negen* volstrekt tegen de amnestie voor de Arabieren en voor de kieswet-overtreders waren.

— 27 Jan. Zware overstroomingen hebben in het Zuiden van Frankrijk plaats gehad.

LONDEN, 21 Jan.— Bij haar aankomst alhier werd der Koningin een ovatie gebracht.— Lord *Carnarvon* zal, naar men gelooft, tot Secretaris voor de Koloniën benoemd worden.— Heden werd het Parlement door de Koningin geopend; die plechtigheid bracht een menigte menschen op de been als nooit te voren gezien is. Maatregelen tegen Ierland worden in de troonrede aangekondigd.

— 27 Jan. Het ministerie-Salesbury is afgetreden tengevolge van de verwerping eener motie van den heer Collings. Het gold een amendement, dat aangenomen werd met 329 tegen 250 stemmen. Van de Parnellisten namen 73 aan de stemming deel. Gedurende het debat zeide Sir *Hicks Beach*, dat de regeering van de aanneming dier motie een kabinets-quaestie zou maken.—Donderdag a. s. zou de officiëele bekendmaking volgen.

ATHENE, 25 Jan.— Griekenland heeft van de Britsche regeering aanzegging ontvangen, dat een Engelsch eskader gereed ligt om het te beletten een aanval te doen op Turkije.

— 26 Jan. Griekenland volhardt bij zijn eisch om Thessalië en Epirus te bekomen, en zal tot het uiterste ervoor strijden.

— Ook de Groote Mogendheden ondersteunen Engelands politiek tegenover Griekenland; Duitschland maakt insgelijks een eskader gereed met bestemming naar de Grieksche wateren. Intusschen heeft de Grieksche vloot, uit vrees voor een blokkade, de haven van *Piraios* verlaten.

ST. KITTS.—Den 26sten dezer heeft men alhier en op Guadeloupe en Antigua aardschokken gevoeld. In 't geheel voelde men hier drie schokken; de laatste (ongeveer om 2 uren des morgens) was vrij hevig.

CARACAS, 16 Jan.— De President van Venezuela, generaal Crespo, vergezeld van de ministers van Koophandel, Buitenl. Zaken en Oorlog zijn heden naar La Guayra vertrokken, teneinde tegenwoordig te zijn bij de plechtige opneming onder de Venezolaansche vloot van het voormalige kaperschip *Justicia*. Deze stoomboot, welke in de Revolutie van verleden jaar (30 Juni) door het Venezolaansche Gouvernement als vrijbuiter verklaard, en door de Regeering van Santo Domingo (2 Dec.) werd uitgeleverd, zal voortaan den naam dragen van Guzman Blanco.

VERSCHEIDENHEDEN.

Onder het opschrift *Eene bekentenis omtrent den Bijbel* bevat een der jongste nummers van de *Katholiek* het volgende interessante stukje:

Verblijdend is het in een Protestantsch dagblad de volgende mededeeling, eene openlijke bekentenis, te lezen:

„In het register van testamentaire beschikking te York," zegt *Pelham's Journal* „ staat vermeld, dat Thomas de Farnylaw, kanselier van de kerk van York, bij zijn dood in 1378 een Bijbel en een zoogenaamde Bijbel-concordans aan de kerk van St. Nicolaas te Newcastle vermaakte, om daar ten algemeen gebruik aan een ketting bevestigd te worden. Coelfrith, abt van Wearmouth, liet van den geheelen Bijbel drie afschriften maken, zond er een als geschenk aan den Paus en gaf de twee anderen aan twee verschillende kerken, opdat ieder, die een hoofdstuk van het Oude of Nieuwe Testament verlangde te lezen, in staat zou zijn aanstonds te vinden wat hij verlangde. Ook koning Edgar zond aan ieder graafschap van zijn koninkrijk afschriften van de H. Schriftuur „ tot onderrichting van het volk."

Deze en dergelijke feiten worden gewoonlijk door Protestanten ten eenemale geïgnoreerd. Velen zijn altoos nog in de vaste verbeelding, dat Luther den Bijbel onder het stof der vergetelheid bedolven en, tot meerdere zekerheid, aan een ketting vastgelegd vond en er het eerst een Duitsche vertaling van gaf. Uit het bovenstaande blijkt hoe verkeerd de bedoeling van zulk een, destijds zeer gebruikelijken, ketting wordt opgevat. Het Britsch Museum alleen bezit negen verschillende Duitsche vertalingen van den Bijbel, wier dagteekening hooger opklimt dan de vertaling van Luther.

— Te Parijs is vanwege de prefectuur der Seine het oprichten van een lijkoven op Père-Lachaise aanbesteed. Het werk is toegewezen voor de som van ruim 193,000 fr. Wat dat werk onderscheidt van soortgelijke inrichtingen in andere landen is, dat de lijkoven te Parijs zijn bestaan zal te danken hebben aan het initiatief, niet van particulieren, gelijk elders, maar van een officiëel bestuur, *in casu* den Parijschen gemeenteraad.

Dezer dagen is te Baltimore een religieus, Agnes Gubert, overleden, van wie Rubinstein gezegd heeft, dat zij, „ de schoonste, heerlijkste, omvangrijkste stem van alle zangeressen dezer eeuw had."

Rubinstein hoorde haar op zijne laatste kunstreis in Amerika in de kerk zingen, en hij maakte den impressario Strakosch op haar opmerkzaam. Deze laatste bood haar terstond een som van *f* 125.000 voor een kunstreis van zes weken.

Maar de geestelijke zuster, die sedert haar twintigste jaar in haar klooster leefde, liet zich niet door dit schitterend aanbod of door Rubinstein's aandrang overhalen, om naar wereldschen roem en schatten te streven.

Spreekwijzen op heimelijk schoolverzuim betrekking hebbende:— In Amsterdam zegt men daarvoor „ Stukjes draaien;" in Haarlem „Uit binken gaan;" in Utrecht „ Een schobbetje maken;" in Rotterdam „ Schaflokeren;" in Dordrecht „Krammetjes loopen;" in Leiden „Spijbelen;" in Kampen en Groningen „ Plat loopen"; in Enkhuizen „ Een schotje maken;" in Alkmaar „ De wind steken;" in Deventer „ Een sluipertje maken;" in Arnhem „Uit strikken gaan;" in Nijmegen „Flanken gaan;" in Amersfoort „Schoften gaan;" in Almelo „Over den halster strijken;" in Harderwijk „Pijpen draaien;" in Amerongen „Gaan boksen;" in 's Hertogenbosch „ Fieteren," of „ stukjes draaien," in Schoonhoven „Schooltje makken."

Het volgende verhaal van den *Cof-*

faro leert ons opnieuw, hoe het er tegenwoordig in Italië toegaat:

De her-examens aan het Technisch Instituut te *Catania* waren afgeloopen, en acht uur 's avonds zat de heer Eugenio Vito, professor in de mathesis en president van het Instituut, in zijne kamer, wachtende op de overige professoren van de examen-commissie, om met hen de laatste hand te leggen aan het verslag van het examen, toen een van de pedels hem kwam zeggen, dat een der leerlingen van het eerste jaar hem wenschte te spreken.

„Binnenkomen," zeide de professor, en dadelijk daarop verscheen een jongeling van 16 á 17 jaar, klein, blond en tenger, zoodat hij er veel jonger uitzag dan hij werkelijk was, die kalm aan den president vroeg de punten te mogen zien, welke hij bij het laatste examen verkregen had.

De heer Vito was welwillend genoeg om dit toe te staan, opende een dik boek, en ging, daarin bladerend, met den knaap tegelijk de lijsten na. Het bleek dat *Pietro Angissola*, zou heette de knaap, voor elk vak had kunnen overgaan, behalve voor de mathesis. Plotseling keek hij den President vlak in de oogen en zeide: „Ik wist het sedert gisterenmorgen, dat gij mij te kort hebt gedaan, en daarom ben ik hier gekomen om de zaak tot ons beider genoegen te schikken. Verander mijne cijfers...."

„Mijn beste jongen, wat er staat, staat er; de commissie heeft deze cijfers vastgesteld, en ik kan ze onmogelijk veranderen."

„Dus, gij wilt niets voor mij doen?...."

„Hij spijt mij, maar hier is niets aan te doen."

De jonge man liet den president niet uitspreken; hij haalde onverwacht een revolver te voorschijn en loste twee schoten op hem, die wellicht door andere gevolgd zouden zijn, als niet de professor, ofschoon een der kogels vlak in zijn gelaat was gekomen, hem aangevallen en ontwapend had.

Gelukkig kwamen er op dat oogenblik meerdere professoren binnen, die het pistool in bewaring namen en de eerste hulp aan den gewonde verleenden. Het was vreeselijk, het misvormde gelaat van den president, waaruit het bloed stroomde, te zien. De kogel, door den mond gaande, had alle snijtanden meegenomen en de onderkaak verbrijzeld. Maar bijna erger dan dit was de koele, aanmatigende houding van Anguissola. „Weest maar niet bang, dat ik ontsnappen zal," sprak hij, „als er geen agenten komen, zal ik mij zelf aangeven. Het spijt mij maar dat ik hem niet vermoord heb; gisteren had ik het zoo gemakkelijk op straat kunnen doen." Middelerwijl werd hij gearresteerd. De wond van den president is niet doodelijk, maar een lang lijden en misvorming voor zijn leven zal in elk geval zijn deel zijn.

De geheele stad is er mede vervuld, te meer nog, daar de knaap behoort tot eene van de voornaamste familiën der Siciliaansche aristocratie.

Als een bewijs van „slechte tijden" ook te Parijs, wordt gemeld dat volgens ambtelijke opgaven, aldaar verleden jaar in de banken van leening niet minder dan 28000 trouwringen werden verpand, en dat slechts een klein gedeelte daarvan weder is ingelost.

Boer Krelis was „bar slim"; dat zei hij ten minste zelf. „Zie je, vrouw!" dus sprak hij, „ik heb gemerkt dat de roodbonte, koe ziek is, want vreten doet ze haast heel niet meer, en ze kijkt zoo lodderig als 'k weet niet wat.

„Ik zal morgen den veearts laten kommen, maar ik zal dan meteen eens kijken of die ook er verstand van heeft." De veearts kwam. „waar is de zieke?" vroeg hij. „Zoek 'm d'r maar uit, m'nheer!" lachte de leepe boer.

Er stonden 14 stuks; de bekwame veearts begon stuk voor stuk te onderzoeken, de roodbonte stond achteraan, in het warmste hoekje van den stal; ze was de laatste dus, die onderzocht werd, en, zeide Krelis, „potdorie! m'nheer heeft gelijk!" en later tot z'n vrouw: „de vent is net zoo slim als ik!"—Hoe vreemd echter keek boer Krelis op z'n slimmen neus, toen hij op de rekening van den arts, behalve de onkosten voor de roodbonte, ook nog genoteerd zag:

13 koeien onderzocht, *f* 5 per stuk, *f* 65. (*N. v. D.*)

NOTICIA.

Camara di Comercio i Industria.

— E corporacion-aí di nos isla ta jama atencion di cultivador di coenucoenan di nos colonia riba balor grandi koe *gom di kasjoe* tin awendia como articulo di negocio. E gom-aí ta considerar masjar bon pa ta usar na lugar di *gomm Arabi*, koe ta bira dia pa dia mas cara.

— Coe alegría nos a informa tambe koe e mes cámara-aí a trata, den un reunion koe tabatin lugar dia 15 di luna pasar, riba trecementoe di mejora den nos servicio di correo. Nos ta spera koe esaí lo ta poner pronto na practica, afin koe nos correo sea drechar, pasobra berdaderamente Curaçao ta na haltura di tin muchoe mihor servicio di correo koe es koe nos tin actualmente. Asina mees nos ta spera koe Senjores miembronan di *Cámara di Comercio i Industria* lo no para-aí, ma koe nan lo sigi corda toer medio pa hiba nos Colonia den e ramonan-aí na haltura di toer lugar civilizar, haciendo nan mees di e manera-aí ainda mas dignoe di e puesto koe nan ta ocupa.

Noticia di Vaticano.

— Despues koe asuntoe di Islas-Carolinas tabata arreglar, Su Santidad nos Santoe Padre Leo XIII a scirbi un carta na von Bismarck, den cual S. S. ta manifesta Su reconocementoe pa e honor koe tabata hacir n'E den e cuestion-aí— honor koe sin duda E debe na von Bismarck, pa kende su influencia E tabata eligir como Mediadör. Aí-riba von Bismarck a manda den luna pasar un despacho extenso na Cardenal Jacobini, den cual é ta pidié presenta su gradicimentoe na Papa pa Su carta.— E despacho-aí di Bismarck a causa muchoe sensacion.

— Segun *Vossische Zeitung*, un courant di Berlin, nan ta tratando den Alemania i Vaticano riba nombramentoe di un Nuncio Papal pa Alemania i riba trecementoe di residencia di Arzobispo di Posen na Berlin.

— Gobiernoe di Rusia a doena di conoce na Vaticano su deseo pa negociacionnan den Curia coe Rusia coeminza atrobé. Opinion general ta, koe Gobiernoe Ruso a haja motiboe p'esaí: "pasobra actualmente bon entendimientoe den Prusia i Vaticano no por ta nengar mas."

— Su Santidad a manda tres Prins Católica na Berlin— *Altieri, Salvati* i *Patrizi*— pa pone den manoe di Bismarck decoracionnan di ORDEN DI CRISTOE, koe cual nos Santoe Padre a honra Bismarck algun dia pasar.

Persecucion di Cristianismo na China.

Coe respecto na persecucion terribel di cristiannan di Cochinchina Oriental, *Temps*, un courant Frances, ta conta aínda e particularidadnan-akí:

Segun noticianan koe Propaganda di Roma a ricibi té dia 1° di November pasar foi Vicariato di Cochinchina Oriental, cantidad di cristian matarnan mester ta aínda muchoe mas di lo ké hende tabata supone. Tabata matar: 7 Pader, 60 Meester di Catisasji, 270 Zuster i 24.000 Cristian; 200 Parochia ta completamente destruir, 225 Misa kimar, 17 Weeshuis, 10 Combentoe, 2 Seminario i 2 Apotheek destruir.

Na Cochinchina di Noord nan a mata 7000 Cristian, den nan 9 Pader, i nan a destrui 60 parochia. E Cristiannan, koe a salba di e carniceria cruel-aí, ta moeri casi toer di hamber i otro privacion.

Dia 7 di Januari pasar, General *De Courcy*, gefe di Expedicion Frances na Tonking, ta telegrafiá na Ministerio di Guerra:

"Duranti ultimoe mitar luna di December, revolucionarionan a destrui cas di Mision Catolicanan di Ughean na Anam, i nan a mata 1 Misionario frances i 500 cristian. Un columna di troepa frances tabata mandar pa poersigi e rebeldonan. E columna-aí a plama nan un poco i cohe hopi arma i municion."

Enciclica Inmortale Dei i Masoneria.

E enciclica-aí di S. S. Papa Leo XIII a aturdi Masoneria italiano di tal manera koe den reunionnan di e secta-aí nan a decidi di prepara un respondi público pa refuta e doctrina catolicanan koe Santoe Padre ta proclama.

Un mees decicion asina tabata toemar na publicacion di Enciclica *Humanum Genus*, i Gran Oriente di Turin a encarga diputado Ernest Pasquali pa haci e contestacion. E documento masónico mester tabata publicar na Juni pasar, ma M. Depretis, aunke é mees tabata afiliar na Logie di Turin, a insisti pa e publicacion-aí no toema lugar pa miedoe, koe lo por a resulta algun embarazo serio pa goebiernoe.

E Enciclica *Inmortale Dei* a obliga cabeznan di Masoneria di toema na consideracion atrobé nan proyecto di un refutacion pública. En efecto, nan a mira aí-den denunciar i deshonrar artificionan di goebiernoe revolucionarionan. Ainda nan no ta enteramente di acuerdo riba forma colectiva ó individual koe nan lo doena na e refutacion masónica; ma segun tendencia di reunion di Logienan, nan kier un *contra-Enciclica*, di ki manera koe ta.

Un Zuster-Boticario.

Rev. Zuster *Alphonsine*, di Combentoe di Zusternan di Caridad na Maastricht, koe ta emplear na botica di institucion *Calvariënberg*, [Ceroe di Calvario), a haci su examen na Breda pa boticario, i su examen tabatin bon resultadoe. E ta promer religioso di Hoelanda, koe a haci asina un examen. Su estudionan tabata hacir bao di direccion di Senjor Boersch, Boticario di e institucion *Ceroe di Calvario*, i nan no a dura ni dos anja.

Un Revolucion den Prison.

Na Riom [Departamento di Puy-de Dome.— Francia] un 600 presoe a lamanta un revolucion den nan prison. Nan a logra di apodera nan di henter e prison i nan a fortifica nan aden, manera den un forti. Té dia 12 di luna pasar goebiernoe di Riom tabata tratando coe e revolucionarionan té ora tropa jega.

Comberción.

Senjora *Bancroft*, actrice conocir i famar, koe den ultimoe anjanan tabata directora di Teatro Haymarket na London, a jama teatro adios, el a abhura religion Anglicana i é tabata ricibir, luna pasar, coe toer solemnidad den Iglesia Catolica Romana.

Atencion!!!

Segun ta worde anunciar foi Cuba circulacion di *fuerte* di plata Mexicano, koe ta bai aumentando toer dia, a coeminza produci alarmamentoe den mundoe comercial.

Antonio Braschi y Esposa

participan á sus amigos y relacionados que su hija

Clotilde

ha contraído esponsales con el señor

Miguel Bethencourt.

Curazao, Enero 30 de 1886.

(*Unica participación.*)

BERICHT.

De Ondergeteekende betuigt bij dezen aan de Geachte Ingezetenen van Curaçao, die hem met hunne bijdragen voor het R. K. JONGENSWEESHUIS vereerd hebben, zijn oprechten dank voor de hartelijke en milde ondersteuning, welke hem van hunnen kant mocht ten deel vallen. Ook aan de Geëerde Redactiën van de onderscheidene Weekbladen, tot welke hij zich gewend heeft, en die een echt Curaçaosch Liefdewerk zoo krachtig in de gunst van het Publiek hebben aanbevolen, biedt hij zijn hulde en dank aan!

Met genoegen zullen de weldoeners ook vernemen, dat hun gezamenlijke gift ± fl. 2.000 bedraagt: een som, voorwaar, die eere doet aan de liefdadigheid van Curaçao 's Ingezetenen en zulks op een tijd waarin alle handel en vertier een kwijnend bestaan heeft.

Volgaarne tevens verklaart de Ondergeteekende zich bereid, alle verdere giften in ontvangst te nemen van diegenen, tot wie hij zich tijdens zijn kortstondig bezoek van de hoofdplaats niet heeft kunnen vervoegen, en wier liefdadigheid toch ook zijn nederig werk zou wenschen te steunen.

St. Rosa, 18 Januari 1886.

De Directeur
van het *R. K. Jongensweeshuis*

A. H. FRIE, Pastoor,

ANUNCIO.

El infrascrito presenta sus más sinceras gracias á los apreciados habitantes de Curazao que le han honrado con su contingente, para la fundación de la CASA DE HUÉRFANOS CATÓLICOS, por el cordial y generoso apoyo que le ha cabido la honra merecer de ellos.

Asimismo rinde homenaje y gratitud á los honrados señores Redactores de diferentes semanarios á quienes se había dirigido, y que tan fervorosamente encomendaron á la acojida del público una verdadera obra de Caridad para Curazao.

Los bienhechores, no lo dudamos, se informarán con placer de que sus donaciones montan á *f* 2,000: una suma que, de fijo, patentiza los sentimientos humanitarios de los Curazoleños en este tiempo en que el comercio se halla tan abatido.

Finalmente, el infrascrito está dispuesto á recibir gustoso las dádivas de aquellos á quienes no había podido acudir á causa de su breve permanencia en la ciudad, y que, no obstante, deseen coadyuvar á su humilde obra.

Santa Rosa, Enero 18 de 1886.

El Director de la Casa de Huérfanos,

A. H. FRIE, PASTOR.

Impr. de la Libreria de A. Bethencourt e hijos